

Како би се омогућила ефикасност учења, наставник се руководи следећим принципима при оцењивању:

- 1) поузданост: означава усаглашеност оцене са утврђеним, јавним и прецизним критеријумима оцењивања;
- 2) ваљаност: оцена исказује ефекте учења (оствареност исхода, ангажовање и напредовање ученика);
- 3) разноврсност начина оцењивања: избор одговарајућих и примена различитих метода и техника оцењивања како би се осигурала ваљаност, поузданост и објективност оцена;
- 4) редовност и благовременост оцењивања, обезбеђује континуитет у информисању ученика о њиховој ефикасности у процесу учења и ефекат оцене на даљи процес учења;
- 5) оцењивање без дискриминације и издвајања по било ком основу;
- 6) уважавање индивидуалних разлика, образовних потреба, узраста, претходних постигнућа ученика.

Оцењивање ученика је саставни део процеса наставе и учења, којим се обезбеђује стално праћење остваривања прописаних циљева, исхода и стандарда постигнућа ученика у току савладавања школског програма.

Оцена је описна и бројчана. Праћење развоја, напредовања и остварености постигнућа ученика у току школске године, обавља се **формативним и сумативним** оцењивањем. Формативно оцењивање представља редовно проверавање постигнућа и праћење емотивно-психолошког развоја и владања ученика у току савладавања школског програма. Садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и евидентира се у **педагошкој документацији наставника**.

Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду – **дневник**.

Оцена ученика представља објективну и поуздану меру напредовања и развоја ученика и показатељ је ефикасности рада наставника и школе у остваривању прописаних циљева, исхода и стандарда постигнућа.

Оцена је јавна и саопштава се ученику одмах, са образложењем.

У току школске године ученик може добити оцену и на основу следећих поступака вредновања:

- редовно обнављање и провере знања на часовима
- смотре, интерни и јавни часови
- комуникација на крају сваког часа како би се утврдио ниво разумевања обрађених садржаја.

Ученик се оцењује и на основу активности и његових резултата рада:

- уметнички јавни наступи,
- излагање, представљање, истраживање
- израда цртежа и паноа,
- учешће у дебати или дискусији,
- писање есеја,
- учешће у различитим облицима групног рада, рада на пројектима у складу са програмом наставног предмета.

Предмет: СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Циљ наставе српског језика и књижевности у средњој школи јесте проширивање и продубљивање знања о српском језику, унапређивање језичке и функционалне писмености; продубљивање знања о српској и светској књижевности, развијање љубави према књизи и читању, оспособљавање за интерпретацију уметничких текстова, неговање књижевног укуса код ученика и афинитета према квалитетним књижевним текстовима; образовање и васпитање ученика као слободне, креативне, културне личности, критичког ума и оплемењеног језика и укуса.

Критеријуми, као објективне мере на основу којих се процењује успешност ученика у остваривању образовних исхода и развијању компетенција, јесу следећи:

УСМЕНА ПРОВЕРА ЗНАЊА

Оцену одличан (5) добија ученик који:

- самостално тумачи садржинске целине, логички организује и повезује наставне садржаје;
- повезује их са градивом из других предмета и ситуацијама из живота;
- користи додатну литературу и друге изворе знања;
- заузима ставове на основу објективних чињеница и аргумената;
- континуирано показује заинтересованост за сопствени напредак, процес учења и постигнуће.

Оцену врло добар (4) добија ученик који:

- може самостално да репродукује градиво,
- самостално тумачи сложеније садржинске целине и информације;
- показује заинтересованост за процес учења;
- уважава препоруке за даље напредовање и реализује их.

Оцену добар (3) добија ученик који:

- препознаје градиво и успева да га репродукује уз помоћ наставника
- разуме и самостално објашњава основне појмове и везе између њих.

Оцену довољан (2) добија ученик који:

- препознаје градиво и успева да га репродукује уз помоћ наставника.

ПИСМЕНА ПРОВЕРА ЗНАЊА

Писмена провера знања (тест, контролни задатак, писмени задатак) се врши према планираном распореду од 2 до 4 писмене провере током школске године, поред обавезна 4 писмена задатка годишње.

Тестови и контролни задаци се оцењују према следећем критеријуму:

до 40% бодова	– оцена недовољан (1)
41 - 59% бодова	– оцена довољан (2)
60 - 74% бодова	– оцена добар (3)
75 - 89% бодова	– оцена врло добар (4)
90 - 100% бодова	– оцена одличан (5)

У оцењивању писмених задатака вреднују се следећи елементи, неједнаке важности:

- Садржај тј. обрада теме
- Граматика и правопис
- Форма: композиција, језик и стил
- Рукопис и уредност

АКТИВНОСТ НА ЧАСУ

Оцењивање залагања на часу, активног учествовања у настави, као и односа према раду и наставном процесу, врши се на сваком часу, и то према следећим критеријумима:

- ученик показује активан приступ обради новог градива;
- заинтересован је за наставни процес;
- критички се односи према анализи дела које се обрађује;
- учествује у размени мишљења и знања са другим ученицима;
- способан је да стечена знања повеже са оним што учи из других предмета, као и са животним ситуацијама;
- врши објективну самопроцену напретка;
- даје предлоге за побољшање квалитета свог рада и наставе;
- редовно ради домаће задатке.

Предмет: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ЦИЉ учења енглеског језика је да ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и унапређивањем стратегија учења страног језика развије комуникативну компетенцију, оспособи се за писмену и усмену комуникацију, интеркултурално разумевање и професионални развој.

На часовима је најбитније развијање свих језичких вештина: читање, слушање, писање, комуникација, развијање вокабулара, и примена граматике.

Критеријум у оцењивању је уложен труд и квалитет рада ученика, те његово напредовање у складу са личним и лингвистичким могућностима.

Оцену (5) добија ученик који веома успешно или самостално:

- буду оспособљени да у школској и ван школској свакодневници могу писмено и усмено да остваре своје намере, диференцирано и сходно ситуацији;
- продубљују и проширују комуникативне способности и постављају основе за то да страни језик функционално користе и после завршетка свог образовања (током студија, у будућем послу или даљем образовању);
- стекну увид у језичку стварност и буду оспособљени да уоче контрасте и врше порђења у односу на сопствену стварност;
- буду оспособљени да се компетентно и самосвесно споразумевају са људима из других земаља,
- усвајају норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који уче, као и да наставе, у оквиру формалног образовања и самостално, учење другог и трећег страног језика;
- до краја трећег разреда средње стручне школе савладају први страни језик до нивоа B1+ према заједничком европском оквиру.

Оцену (4) добија ученик који успешно или уз мању помоћ наставника:

- буду оспособљени да у школској и ван школској свакодневници могу писмено и усмено да остваре своје намере, диференцирано и сходно ситуацији;
- продубљују и проширују комуникативне способности и постављају основе за то да страни језик функционално користе и после завршетка свог образовања (током студија, у будућем послу или даљем образовању);
- стекну увид у језичку стварност и буду оспособљени да уоче контрасте и врше порђења у односу на сопствену стварност;
- буду оспособљени да се компетентно и самосвесно споразумевају са људима из других земаља,
- усвајају норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који уче, као и да наставе, у оквиру формалног образовања и самостално, учење другог и трећег страног језика;
- до краја трећег разреда средње стручне школе савладају први страни језик до нивоа B1+ према заједничком европском оквиру.

Оцену (3) добија ученик који је савладао или уз већу помоћ наставника:

- буду оспособљени да у школској и ван школској свакодневници могу писмено и усмено да остваре своје намере, диференцирано и сходно ситуацији;
- продубљују и проширују комуникативне способности и постављају основе за то да страни језик функционално користе и после завршетка свог образовања (током студија, у будућем послу или даљем образовању);
- стекну увид у језичку стварност и буду оспособљени да уоче контрасте и врше порђења у односу на сопствену стварност;
- буду оспособљени да се компетентно и самосвесно споразумевају са људима из других земаља,

- усвајају нормe вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који уче, као и да наставе, у оквиру формалног образовања и самостално, учење другог и трећег страног језика;
- до краја трећег разреда средње стручне школе савладају први страни језик до нивоа B1+ према заједничком европском оквиру.

Оцену (2) добија ученик који делимично, уз помоћ наставника:

- је оспособљен да у школској и ван школској свакодневници може писмено и усмено да остваре своје намере, диференцирано и сходно ситуацији;
- продубљују и проширују комуникативне способности и постављају основе за то да страни језик функционално користе и после завршетка свог образовања (током студија, у будућем послу или даљем образовању);
- стекну увид у језичку стварност и буду оспособљени да уче контрасте и врше порђења у односу на сопствену стварност;
- буду оспособљени да се компетентно и самосвесно споразумевају са људима из других земаља,
- усвајају нормe вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који уче, као и да наставе, у оквиру формалног образовања и самостално, учење другог и трећег страног језика;
- до краја трећег разреда средње стручне школе савладају први страни језик до нивоа B1+ према заједничком европском оквиру.

Оцену (1) добија ученик који није савладао језичке вештине да би савладао циљеве учења

Напомена:

Истичемо да ће степен постигнућа по језичким вештинама варирати, односно да ће рецептивне вештине (разумевање говора и читање) бити на предвиђеном нивоу, док се за продуктивне вештине (говор, интеракција, медијација и писање) може очекивати да буду за један ниво ниже (на пример, B1+ рецептивно, B1 продуктивно)

Комуникативне функције:

1. Представљање себе и других
2. Поздрављање (састајање, растанак; формално, неформално, специфично по регионима)
3. Идентификација и именовање особа, објеката, боја, бројева итд
4. Давање једноставних упутстава и команди;
5. Изражавање молби и захвалности
6. Изражавање извињења
7. Изражавање потврде и негирање
8. Изражавање допадања и недопадања
9. Изражавање физичких сензација и потреба
10. Исказивање просторних и временских односа
11. Давање и тражење информација и обавештења
12. Описивање и упоређивање лица и предмета
13. Изрицање забране и реаговање на забрану
14. Изражавање припадања и поседовања
15. Скретање пажње
16. Тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања
17. Тражење и давање дозволе
18. Исказивање честитки
19. Исказивање препоруке
20. Изражавање хитности и обавезности
21. Исказивање сумње и несигурности

Предмет: ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК

У трећој и четвртој години учења прелази се на средњи ниво („Livello intermedio B1-B2“).

Ученици током године имају:

- **писмене задатке** (по један у првом и другом полугодишту, а ученици четвртог разреда могу радити вежбу писања текста или превођења стручног текста),
- **писмене вежбе** (две у сваком полугодишту - провере нивоа знања из граматике и вокабулара),
- **диктат** (један по полугодишту),
- **петнаестоминутне провере вештине читања и слушања** (две по полугодишту),
- **писање текста** (један или два по полугодишту).

Вештина говора се прати и усавршава на готово сваком часу и по потреби проверава на унапред најављеним часовима. Вештина читања и слушања се развија на сваком часу као и граматика и вокабулар.

У складу са важећим Правилником о оцењивању, приликом оцењивања узима се у обзир и ангажовање ученика у настави и напредовање у односу на претходни период. Оцењивање се обавља уз уважавање ученикових способности, степена спретности и умешности. Постигнућа ученика оцењују се и на основу активности и резултата рада, као што су:

- 1) излагање и представљање (уметнички наступи, спортске активности, изложбе радова, резултати истраживања, извештаји, учешће у дебати и дискусији, дизајнерска решења, практични радови, учешће на такмичењима и смотрема и др);
- 2) продукти рада (модел, макете, постери, графички радови, цртежи, есеји, домаћи задаци, презентације и др);
- 3) учешће и ангажовање у различитим облицима групног рада и на пројектима, укључујући и интердисциплинарне пројекте;
- 4) учешће у активностима самовредновања и вршњачког вредновања;
- 5) збирка одабраних ученикових радова – портфолио и др.

У току школске године (у складу са нивоом) ученици се тестирају из следећих области:

- 1) Граматика и вокабулар
- 2) Читање
- 3) Слушање

Оцена	Критеријуми за евалуацију изражени у процентима %
Одличан (5)	90 - 100
Врло добар (4)	70 – 89
Добар (3)	50-69
Довољан (2)	30-49
Недовољан (1)	29 и мање

4) Диктат

Оцена	Критеријум за евалуацију: Број грешака
Недовољан (1)	16 и више
Довољан (2)	12-15
Добар (3)	8-11
Врло добар (4)	4-7
Одличан (5)	до 3 грешке

Оцена	Критеријум за евалуацију: Број грешака
Недовољан (1)	16 и више
Довољан (2)	12-15

Добар (3)	8-11
Врло добар (4)	4-7
Одличан (5)	до 3 грешке

5) Писање

Оцену (5) добија ученик чији текст:

- оставља јак утисак на читаоца, сви захтеви који се тичу садржаја су испуњени и подржани одговарајућим аргументима
- води рачуна о форми текста и користи одговарајући регистар
- Реченице су јасне и повезане
- користи широк спектар граматичких структура и широк распон вокабулара
- Ученички текст има мало граматичких, лексичких грешака или грешака у спелингу. (те грешке не ометају разумевање написаног текста)
- примењује правила интерпункције и показује добро знање правописа.

Оцену врло добар (4) добија ученик чији текст:

- оставља утисак на читаоца, сви захтеви који се тичу садржаја су испуњени али наведени аргументи нису довољно упечатљиви
- води рачуна о форми текста и користи одговарајући регистар
- има јасне и повезане реченице
- користи широк спектар граматичких структура и широк распон вокабулара
- има мало граматичких, лексичких грешака или грешака у спелингу и те грешке не ометају разумевање написаног текста)
- има примењена правила интерпункције и показује добро знање правописа.

Оцену добар (3) добија ученик чији текст:

- у целини оставља утисак на читаоца
- испуњава захтеве који се тичу садржаја
- не поштује у потпуности форму и регистар задатог текста
- има одговарајуће граматичке структуре и вокабулар
- има већи број граматичких, лексичких грешака или грешака у спелингу, али те грешке не ометају разумевање написаног текста
- има грешке у употреби интерпункцијских знакова
- има доста понављања

Оцену довољан (2) добија ученик чији текст:

- је нејасан читаоцу
- нису испоштовани сви захтеви који се тичу садржаја.
- није добро структуриран
- не поштује форму и регистар задатог текста
- не употреба одговарајуће граматичке структуре и вокабулар
- има велики број граматичких, лексичких грешака или грешака у спелингу, а те грешке ометају разумевање написаног текста
- садржи грешке у употреби интерпункцијских знакова
- има доста понављања

Оцену недовољан (1) добија ученик чији текст:

- нема довољно елемената за оцену
- не садржи ни једну идеју нити аргумент
- не задовољава ни један захтев у вези са садржајем

6) Говор

Оцену (5) добија ученик који:

- слободно и без оклевања изражава своје мисли

- је активан у разговору
- користи широк спектар граматичких структура и широк распон вокабулара
- уме да прочита причу и правилним изговором изговара речи, а мање граматичке грешке не ометају разумевање изговорене реченице.

Оцену врло добар (4) добија ученик који:

- говори правилно, али је конверзација у неким елементима неизвесна
- користи широк спектар граматичких структура и широк распон вокабулара
- у разговору прави мање граматичке и лексичке грешке које не утичу на разумевање
- понекад користи реч или фразу која је неадекватна.

Оцену добар (3) добија ученик који:

- може да комуницира и има скроман речник
- је понекад нејасан због граматичких грешака и нетачног реда речи
- има тешкоће у читању, изговору и интонацији, али је у целини прихватљиво и разумљиво

Оцену довољан (2) добија ученик који:

- прави озбиљне грешке у разговору и изговору, што му отежава да искаже своје мисли
- ретко налази праве речи и фразе, а његов оскудан речник користи полако и са пуно оклевања
- прави доста грешака приликом читања, у изговору и интонацији.

Оцену недовољан (1) добија ученик који:

- не може независно да се изражава
- једва надмашује најосновнији вокабулар
- лошим изговором спречава разумевање садржаја
- није савладао ни најосновније граматичке структуре

7) Медијација (превођење уз помоћ речника)

Приликом превођења:

- значење пасуса, реченице, речи се не сме промашити,
- број и тежина граматичких грешака умањује оцену,
- на оцену утиче и избор речи и израза – стил (ученици морају пазити да буде одговарајући),
- Граматика српског језика мора бити тачна.

Сви се ови делови оцењују и могу носити различите оцене у зависности од тежине грешке у сваком од ових делова. Лепота превода свакако повећава оцену.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Ученик влада језичким вештинама и знањима која му омогућавају да на страном језику разуме текстове које слуша или чита у приватном, јавном, образовном или професионалном контексту; комуницира писмено или усмено у формалним и неформалним ситуацијама. Посредујући у усменој или писаној комуникацији, ученик преноси поруке са страног на матерњи (први) језик и обрнуто. Владање страним језиком ученику омогућава стицање знања из различитих области која примењује у свакодневном животу, образовању и раду. Учењем страног језика ученик развија креативност, критичко мишљење, вештине комуникације, самосталност и сарадњу, уважавање различитости култура и културу дијалога.

Основни ниво

Ученик користи страни језик у мери која му помаже да разуме садржај усмене поруке и кратке једноставне информације у вези са личним интересовањем и познатим областима и активностима. Учествоје у уобичајеном, свакодневном разговору, чита и проналази жељену информацију у текстовима са темом од непосредног личног интереса. Пише о различитим аспектима из непосредног окружења и ради сопствених потреба.

Средњи ниво

Ученик користи страни језик да разуме суштину текста или да учествује у разговору или дискусији (нпр. школа, забава, спорт); сналази се у не/предвидивим ситуацијама када му је неопходно да користи страни језик и/или да у кратком усменом излагању оствари свој интерес. Пише о властитом искуству, описује своје утиске, планове и очекивања.

Напредни ниво

Ученик користи страни језик да активно учествује у усменој комуникацији; да прати дужа и сложенија излагања или дискусије о конкретним или апстрактним темама из познатих општих или стручних тематских области, као и да објашњава своје ставове и/или образлаже различите предлоге. Чита и пише текстове о широком спектру тема у складу са општим и властитим интересовањима.

РЕЦЕПЦИЈА (слушање и читање)

Основни ниво

Ученик разуме уобичајене изразе и схвата општи смисао свакодневне комуникације изговорене споро и разговетно. Користећи основно лингвистичко знање, чита краће текстове написане стандардним језиком, разноврсног садржаја из свакодневног живота и/или блиских области или струке, у којима преовлађују фреквентне речи и изрази.

Средњи ниво

Ученик разуме основне елементе разговетног говора у свакодневним ситуацијама и једноставна излагања и презентације из блиских области изговорене стандардним језиком и релативно споро. У тексту, из домена личног интересовања и делатности, у коме преовлађују сложене језичке структуре, ученик разуме општи смисао и допунске информације, користећи различите технике/врсте читања.

Напредни ниво

Ученик разуме суштину и детаље опширних излагања или разговора у којима се користи стандардни језик, мења ритам, стил и тон разговора, а у вези са садржајима из ширег интересовања ученика. Ученик разуме дуже текстове различитог садржаја (нпр. адаптирана или оригинална прозна књижевна дела, актуелни новински чланци и извештаји); брзину и технику читања подешава према тексту који чита.

ПРОДУКЦИЈА (говор и писање)

Основни ниво

Ученик у свакодневним ситуацијама пише или даје усмена упутства, писмено или усмено размењује информације о уобичајеним општим и блиским темама. Користећи једноставне изразе, фразе и језичке структуре, пише кратке забелешке, поруке и писма, и/или према моделу пише једноставне текстове нпр. описе особа и догађаја из познатих области.

Средњи ниво

Ученик без припреме започиње и води разговор, износи усмено или писмено мишљење о темама из домена личног интересовања, образовања, културе и сл. Користећи разноврсне језичке структуре, шири фонд речи и изрази, ученик усмено или писмено

Напредни ниво

Ученик са сигурношћу, течно и спонтано, учествује у усменој или писменој комуникацији, говори, извештава, преводи и/или самостално пише текстове о темама и садржајима из ширег круга интересовања; користећи информације и аргументе из различитих извора, износи ставове и преноси мишљење, размењује, проверава и потврђује информације. Ученик према потреби води формалну или неформалну преписку, доследно примењујући правописну норму, језичка правила и правила организације текста.

Предмет: ПСИХОЛОГИЈА

Циљ учења - да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће му омогућити да боље разуме сложеност, разноврсност и развојне аспекте психичког функционисања људи у био-социо-културном контексту, посебно функционисање стваралачке личности, да повећа капацитет суочавања са изазовима адолесцентског доба и преузме одговорност за очување менталног здравља, функционисање у заједници и наставак школовања.

Општа предметна компетенција

Ученик ће:

- развијати способност критичког мишљења, вештину успешне комуникације и функционисања у групи;
- унапређивати стратегије успешног учења, вежбања и јавног наступа, памћења и доношења одлука;
- формирати преференцију научног над лаичким приступом;
- разликовати употребу од злоупотребе психологије;
- повезивати психологију са другим наукама, уметношћу и културом;
- уважавати различитост међу људима и поштовати људска права; изражавати позитиван став према заштити и унапређењу менталног здравља.

Специфична предметна компетенција

Ученик:

- има знање о личности као јединству психичких процеса, особина и стања, о спреси психичког и телесног и теоријама које објашњавају природу личности, посебно стваралачке личности;
- аргументовано дискутује о утицају наслеђа, средине и личне активности на укупни развој личности и посебно развој музичких способности;
- препознаје специфичности методологије и мерних инструмената који се користе у психолошким истраживањима;
- уочава могућности и ограничења примене психолошких сазнања у описивању, тумачењу и предвиђању, како сопственог тако и понашања других особа и друштвених појава;
- прихвата улогу испитаника у психолошким истраживањима искључиво на бази добровољности, информисаности о сврси и процедурама истраживања и гаранције да добијени подаци неће бити злоупотребљени.

У настави психологије прате се и вреднују **продукти учења** и **процес учења**.

Вредновање ће бити **објективно и у функцији учења** усклађивањем нивоа циља учења и начинима оцењивања

Ниво циља учења	Одговарајући начин оцењивања
Памтити (навести, препознати, идентификовати...)	Објективни тестови са допуњавањем кратких одговора, задаци са означавањем, задаци вишеструког избора, спаривање појмова.
Разумети (навести пример, упоредити, објаснити, препричати...)	Дискусија на часу, мапе појмова, проблемски задаци, есеји.
Применити (употребити, спровести, демонстрирати...)	Увежбавање, играње улога, проблемски задаци, симулације.
Анализирати (систематизовати, приписати, разликовати...)	Истраживачки радови, есеји, студије случаја, решавање проблема

Евалуирати (проценити, критиковати, проверити...)	Дебате, есеји, дневници рада, студије случаја, критички прикази, проблемски задаци.
Креирати (поставити хипотезу, конструисати, планирати...)	Експерименти, истраживачки пројекти, активности у одељењу или заједници које ће осмислити ученици

Оцењивање ће бити усклађено и са његовом сврхом.

Сврха оцењивања	Средства оцењивања
Оцењивање наученог (сумативно)	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји.
Оцењивање за учење (формативно)	Посматрање, давање конструктивне повратне информације, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.

Пратиће се и вредновати и следеће:

- комуникација,
- сарадња,
- аргументовање,
- свако добро постављено питање које је одраз неког знања, промишљања, радозналости... Сваки час и сваки садржај су прилика да се ученику да повратна информација и оцена.

Ученици ће и сами бити подстицани и оспособљавани да уз одговарајућу аргументацију сами процењују сопствени напредак у достизању исхода, као и напредак других ученика у одељењу, јер ће тиме праћење и вредновање постати саставни део процеса учења.

Предмет: ИСТОРИЈА

Циљ учења Историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, поштовању људских права и културних различитости, друштву и држави у којој живи.

Оцену одличан (5) добија ученик који веома успешно или самостално:

- у усменом и писаном излагању користи основне научне и историјске појмове;
- користи хронолошке одреднице на одговарајући начин, у складу са периодизацијом прошлости;
- идентификује порекло и процени сазнајну вредност различитих извора на основу њихових спољних и садржинских обележја;
- објасни основе историјског научног метода у реконструкцији прошлости и уочава постојање различитих интерпретација;
- анализира узрочно-последичне везе и идентификује их на конкретним примерима;
- презентује у усменом, писаном, или дигиталном облику резултате елементарног истраживања;
- препозна на конкретним примерима злоупотребу историје и изведе закључак о могућим последицама на развој историјске свести у друштву;
- уочава повезаност појава из политичке, друштвене, привредне и културне историје;
- на основу датих примера изводи закључак о повезаности појава и процеса из националне историје са појавама и процесима у регионалним, европским и светским оквирима;
- учествује у организовању и спровођењу заједничких активности у школи или у локалној заједници које подстичу друштвену одговорност и неговање културе сећања;
- сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту;
- препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва;
- образложи утицај историјских догађаја, појава и процеса на савремено друштво;
- идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту;
- препозна, на примерима из савремене историје, важност поштовања људских права;
- пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених група у историјском периоду савременог доба;
- илуструје примерима утицај научно-технолошког развоја на промене у друштву, економији и природном окружењу;
- наведе примере утицаја спортских и уметничких достигнућа на обликовање савременог друштва;
- објасни значење појмова геноцид и Холокауст;
- изведе закључке о узроцима, току и последицама ратова условљених распадом СФРЈ користећи изворе различитог порекла и сазнајне вредности;
- изрази ставове, засноване на историјским аргументима, уважавајући мишљење саговорника;
- препозна пропаганду, стереотипе и идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији;
- критички се односи према информацијама из медија користећи се историјским знањима и вештинама;
- покаже одговоран однос према културно-историјском наслеђу сопственог и других народа;
- уочи одраз историјских догађаја и појава у књижевним и уметничким делима.

Оцену врло добар (4) добија ученик који успешно или уз мању помоћ наставника:

- у усменом и писаном излагању користи основне научне и историјске појмове;
- користи хронолошке одреднице на одговарајући начин, у складу са периодизацијом прошлости;
- идентификује порекло и процени сазнајну вредност различитих извора на основу њихових спољних и садржинских обележја;
- објасни основе историјског научног метода у реконструкцији прошлости и уочава постојање различитих интерпретација;
- анализира узрочно-последичне везе и идентификује их на конкретним примерима;
- презентује у усменом, писаном, или дигиталном облику резултате елементарног истраживања;
- препозна на конкретним примерима злоупотребу историје и изведе закључак о могућим последицама на развој историјске свести у друштву;
- уочава повезаност појава из политичке, друштвене, привредне и културне историје;
- на основу датих примера изводи закључак о повезаности појава и процеса из националне историје са појавама и процесима у регионалним, европским и светским оквирима;
- учествује у организовању и спровођењу заједничких активности у школи или у локалној заједници које подстичу друштвену одговорност и неговање културе сећања;
- сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту;
- препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва;
- образложи утицај историјских догађаја, појава и процеса на савремено друштво;
- идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту;
- препозна, на примерима из савремене историје, важност поштовања људских права;
- пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених група у историјском периоду савременог доба;
- илуструје примерима утицај научно-технолошког развоја на промене у друштву, економији и природном окружењу;
- наведе примере утицаја спортских и уметничких достигнућа на обликовање савременог друштва;
- објасни значење појмова геноцид и Холокауст;
- изведе закључке о узроцима, току и последицама ратова условљених распадом СФРЈ користећи изворе различитог порекла и сазнајне вредности;
- изрази ставове, засноване на историјским аргументима, уважавајући мишљење саговорника;
- препозна пропаганду, стереотипе и идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији;
- критички се односи према информацијама из медија користећи се историјским знањима и вештинама;
- покаже одговоран однос према културно-историјском наслеђу сопственог и других народа;
- уочи одраз историјских догађаја и појава у књижевним и уметничким делима.

Оцену добар (3) добија ученик који је савладао или уз већу помоћ наставника:

- у усменом и писаном излагању користи основне научне и историјске појмове;
- користи хронолошке одреднице на одговарајући начин, у складу са периодизацијом прошлости;
- идентификује порекло и процени сазнајну вредност различитих извора на основу њихових спољних и садржинских обележја;
- објасни основе историјског научног метода у реконструкцији прошлости и уочава постојање различитих интерпретација;
- анализира узрочно-последичне везе и идентификује их на конкретним примерима;
- презентује у усменом, писаном, или дигиталном облику резултате елементарног истраживања;

- препозна на конкретним примерима злоупотребу историје и изведе закључак о могућим последицама на развој историјске свести у друштву;
- уочава повезаност појава из политичке, друштвене, привредне и културне историје;
- на основу датих примера изводи закључак о повезаности појава и процеса из националне историје са појавама и процесима у регионалним, европским и светским оквирима;
- учествује у организовању и спровођењу заједничких активности у школи или у локалној заједници које подстичу друштвену одговорност и неговање културе сећања;
- сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту;
- препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва;
- образложи утицај историјских догађаја, појава и процеса на савремено друштво;
- идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту;
- препозна, на примерима из савремене историје, важност поштовања људских права;
- пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених група у историјском периоду савременог доба;
- илустрира примерима утицај научно-технолошког развоја на промене у друштву, економији и природном окружењу;
- наведе примере утицаја спортских и уметничких достигнућа на обликовање савременог друштва;
- објасни значење појмова геноцид и Холокауст;
- изведе закључке о узроцима, току и последицама ратова условљених распадом СФРЈ користећи изворе различитог порекла и сазнајне вредности;
- изрази ставове, засноване на историјским аргументима, уважавајући мишљење саговорника;
- препозна пропаганду, стереотипе и идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији;
- критички се односи према информацијама из медија користећи се историјским знањима и вештинама;
- покаже одговоран однос према културно-историјском наслеђу сопственог и других народа;
- уочи одраз историјских догађаја и појава у књижевним и уметничким делима.

Оцену довољан (2) добија ученик који делимично уз помоћ наставника:

- у усменом и писаном излагању користи основне научне и историјске појмове;
- користи хронолошке одреднице на одговарајући начин, у складу са периодизацијом прошлости;
- идентификује порекло и процени сазнајну вредност различитих извора на основу њихових спољних и садржинских обележја;
- објасни основе историјског научног метода у реконструкцији прошлости и уочава постојање различитих интерпретација;
- анализира узрочно-последичне везе и идентификује их на конкретним примерима;
- презентује у усменом, писаном, или дигиталном облику резултате елементарног истраживања;
- препозна на конкретним примерима злоупотребу историје и изведе закључак о могућим последицама на развој историјске свести у друштву;
- уочава повезаност појава из политичке, друштвене, привредне и културне историје;
- на основу датих примера изводи закључак о повезаности појава и процеса из националне историје са појавама и процесима у регионалним, европским и светским оквирима;
- учествује у организовању и спровођењу заједничких активности у школи или у локалној заједници које подстичу друштвену одговорност и неговање културе сећања;
- сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту;
- препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва;
- образложи утицај историјских догађаја, појава и процеса на савремено друштво;

- идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту;
- препозна, на примерима из савремене историје, важност поштовања људских права;
- пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених група у историјском периоду савременог доба;
- илуструје примерима утицај научно-технолошког развоја на промене у друштву, економији и природном окружењу;
- наведе примере утицаја спортских и уметничких достигнућа на обликовање савременог друштва;
- објасни значење појмова геноцид и Холокауст;
- изведе закључке о узроцима, току и последицама ратова условљених распадом СФРЈ користећи изворе различитог порекла и сазнајне вредности;
- изрази ставове, засноване на историјским аргументима, уважавајући мишљење саговорника;
- препозна пропаганду, стереотипе и идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији;
- критички се односи према информацијама из медија користећи се историјским знањима и вештинама;
- покаже одговоран однос према културно-историјском наслеђу сопственог и других народа;
- уочи одраз историјских догађаја и појава у књижевним и уметничким делима.

Оцену недовољан (1) добија ученик који није савладао да:

- у усменом и писаном излагању користи основне научне и историјске појмове;
- користи хронолошке одреднице на одговарајући начин, у складу са периодизацијом прошлости;
- идентификује порекло и процени сазнајну вредност различитих извора на основу њихових спољних и садржинских обележја;
- објасни основе историјског научног метода у реконструкцији прошлости и уочава постојање различитих интерпретација;
- анализира узрочно-последичне везе и идентификује их на конкретним примерима;
- презентује у усменом, писаном, или дигиталном облику резултате елементарног истраживања;
- препозна на конкретним примерима злоупотребу историје и изведе закључак о могућим последицама на развој историјске свести у друштву;
- уочава повезаност појава из политичке, друштвене, привредне и културне историје;
- на основу датих примера изводи закључак о повезаности појава и процеса из националне историје са појавама и процесима у регионалним, европским и светским оквирима;
- учествује у организовању и спровођењу заједничких активности у школи или у локалној заједници које подстичу друштвену одговорност и неговање културе сећања;
- сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту;
- препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва;
- образложи утицај историјских догађаја, појава и процеса на савремено друштво;
- идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту;
- препозна, на примерима из савремене историје, важност поштовања људских права;
- пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених група у историјском периоду савременог доба;
- илуструје примерима утицај научно-технолошког развоја на промене у друштву, економији и природном окружењу;
- наведе примере утицаја спортских и уметничких достигнућа на обликовање савременог друштва;
- објасни значење појмова геноцид и Холокауст;

- изведе закључке о узроцима, току и последицама ратова условљених распадом СФРЈ користећи изворе различитог порекла и сазнајне вредности;
- изрази ставове, засноване на историјским аргументима, уважавајући мишљење саговорника;
- препозна пропаганду, стереотипе и идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији;
- критички се односи према информацијама из медија користећи се историјским знањима и вештинама;
- покаже одговоран однос према културно-историјском наслеђу сопственог и других народа;
- уочи одраз историјских догађаја и појава у књижевним и уметничким делима.

Оцењивање је континуирано у току школске године: усмено и писмено (тест или контролна вежба). Ученици се, у трећем разреду, оцењују са по најмање 2 оцене у полугодишту тј. минимум 4 оцена годишње. Када су у питању писмене провере знања, ослањамо се на скалу која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене:

Процент тачних одговора	Оцена
86 -100%	Одличан (5)
70 - 85%	Врло добар (4)
50 - 69%	Добар (3)
30 - 49%	Довољан (2)
0 - 29%	Недовољан (1)

Предмет: МАТЕМАТИКА

На почетку школске године сви ученици средње школе раде иницијални тест како би се утврдио ниво претходног знања математике. Ученици током године имају писмене вежбе (две у првом и две у другом полугодишту) као и писмене задатке (два у првом полугодишту и два у другом полугодишту). Оцене добијају и на основу усменог одговарања, као и на основу активности рада на часу.

Оцену одличан (5) добија ученик који је у стању да:

- примењује знања, укључујући и методолошка, у решавању задатих математичких задатака; самостално и на креативан начин објашњава решења и процењује вредност различитих идеја приликом решавања сложенијих задатака;
- бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података;
- формулише претпоставке, проверава их и аргументује решења користећи сложене мисаоне операције: анализа, синтеза, уочавање значајних појединости, индукција (закључивање од појединачног ка општем), дедукција (закључивање од општег ка појединачном), аналогија (закључивање на основу сличности)
- решава проблеме који имају и више решења, вреднује и образлаже решења и примењене поступке;
- изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију и начин презентације различитим контекстима;
- доприноси групном раду путем различитих идеја, иницира и организује поделу улога и задатака; уважава мишљења других чланова групе и помаже им у реализацији њихових задатака; фокусиран је на заједнички циљ групног рада и преузима одговорност за реализацију постављених задатака у задатом временском оквиру;
- континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.

Оцену врло добар (4) добија ученик који је у стању да:

- примењује знања, укључујући и методолошка, у решавању задатих математичких задатака; самостално објашњава решења и процењује вредност различитих идеја приликом решавања сложенијих задатака;
- бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података;
- уме да анализира проблем, изврши избор одговарајуће процедуре и поступака у решавању нових проблемских ситуација користећи при том мисаоне процесе: анализа, синтеза, аналогија и индукција;
- Разуме решења проблема који имају и више решења и у стању је да образлаже примењене поступке;
- изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију различитим контекстима;
- доприноси групном раду путем различитих идеја, иницира и организује поделу улога и задатака; уважава мишљења других чланова групе и помаже им у реализацији њихових задатака;
- углавном континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.

Оцену добар (3) добија ученик који је у стању да:

- разуме и самостално објашњава основне појмове и везе између њих;
- бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података али не самостално;
- разуме постављени задатак, изврши избор одговарајуће процедуре и поступака у решавању у познатом контексту

- самостално извршава рутинске математичке задатке према стандардизованој процедури
- уме јасно да искаже одређени садржај у складу са захтевом и на одговарајући начин (усмено, писмено, графички, практично, и др.), укључујући коришћење информационих технологија;
- учествује у групном раду; уважава мишљења других чланова групе и помаже им у реализацији њихових задатака;
- показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и делимично их реализује.

Оцену довољан (2) добија ученик који је у стању да:

- познаје и разуме кључне појмове и информације и повезује их на основу задатог критеријума;
- усвојио је одговарајућу терминологију;
- закључује директно на основу поређења и аналогije са конкретним примером;
- примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању једноставних задатака у познатом контексту;
- уме уме јасно да искаже појединости у оквиру одређеног садржаја, држећи се основног захтева и на одговарајући начин (усмено, писмено, графички, практично и др.), укључујући и коришћење информационих технологија;
- учествује у групном раду; уважава мишљења других чланова групе и помаже им у реализацији њихових задатака;
- повремено показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање реализује уз стално праћење.

Оцену недовољан (1) добија ученик који

- не испуњава критеријуме за оцену довољан (2)
- не показује заинтересованост за сопствени процес учења, нити напредак.

Оцена	Критеријуми за евалуацију изражено у процентима %
Недовољан (1)	29 и мање
Довољан (2)	30-49
Добар (3)	50-69
Врло добар (4)	70 – 89
Одличан (5)	90 - 100

Предмет: ИНФОРМАТИКА

Основни ниво:

Ученик разуме основне информатичке појмове и зна да објасни значај ИКТ за савремено друштво. Зна да наведе основне уређаје рачунарског система, објасни њихову улогу. Разуме појам софтвера и зна да разликује основне врсте софтвера. Уме да користи основне програме у оквиру оперативног система. Зна да подеси десктоп. Уме да креира фаскциклу и да ископира документ. Зна да се служи текст процесором, да унесе, исправи, сачува и изврши основно форматирање текстуалног документа. Зна да направи једноставну слајд презентацију. Разуме основну улогу програма за табеларне прорачуне. Уме да направи табелу у којој користи четири основне математичке операције и користи релативно адресирање ћелија. Разуме појам интернета, зна да пошање и прими електронску пошту. Разуме правила понашања на интернету. Зна да се позиционира на жељени сајт и да пронађе жељене садржаје на интернету.

Средњи ниво

Ученик разуме појам информатичког друштва и зна да наведе његове карактеристике. За задату област деловања човека зна да наведе бар један начин употребе рачунара. Зна да објасни међусобну повезаност рачунарских компоненти и утицај њихових перформанси на целокупан квалитет рачунара. Зна да наведе разлику између различитих типова оперативних система и да истакне предности графичких оперативних средина. Одштампан текст зна да репродукује уз помоћ текст процесора, препознајући основне и неколико наредних алата текст процесора. Уме да користи ефекте слајд презентације на смислен и сврсисходан начин. Самостално креира презентацију по задатим елементима. Уме да користи основне уграђене функције програма за табеларне прорачуне. Зна да објасни основне интернет сервисе. Разуме и уважава правила понашања на интернету, зна да користи напредне функције слања мејл-а (прилози уз мејл, слање на више адреса у исто време и сл.). Користи програме за синхрону и асинхрону комуникацију. Користи програме у облаку.

Напредни ниво

У потпуности разуме значај ИКТ за развој друштва. Уме да наведе и објасни промене које су се десиле у друштву са појавом рачунара. Зна да нацрта и објасни Фон Нојманов модел рачунара. Наводи прецизно особине уређаја рачунарског система и објашњава њихову међусобну повезаност. Разуме појам системског, апликативног софтвера и оперативног система. Разуме разлику између вишекорисничког и једнокорисничког оперативног система.

Зна да користи напредне функције текст процесора и да репродукује сложен текст одштампан на папиру, препознајући алате који су употребљени. Зна да направи интерактивну слајд презентацију. Зна да организује табеле за различите свакодневне и потребе образовног профила користећи напредне функције и графички приказ података. Користи релативно и апсолутно адресирање ћелија.

Разуме појам „cloud computing“ и користи различите програме у облаку. Користи синхрону и асинхрону комуникацију. Користи интернет у сврху учења (блог, форум, википедија...) Разуме појам ауторских права, безбедно користи интернет, зна да наведе различите врсте вируса и других деструктивних програма.

Оцена одличан (5):

- Ученик самостално повезује, објашњава, анализира чињенице везане за основне информатичке појмове, рачунарску структуру, софтвер.
- Самостално ради вежбе у току којих показује иницијативу, сналажљивост, брзину и креативност.
- Учествоује у свим активностима организованим у форми пројеката, домаћих задатака итд.
- Спреман је да помогне ученицима који спорије напредују. Својим понашањем позитивно утиче на атмосферу на часу.

- Резултат на писменој провери најмање од 90% .

Оцена врло добар (4):

- Ученик самостално или уз делимичну помоћ наставника анализира чињенице везане за основне информатичке појмове, рачунарску структуру, софтвер.
- Самостално или уз делимичну помоћ наставника (или друга) ради вежбе, труди се да унапреди брзину рада, тачност, креативност.
- Учествује у свим активностима организованим у форми пројеката, домаћих задатака и тд.
- Својим понашањем позитивно утиче на атмосферу на часу.
- Резултат на писменој провери најмање од 70% .

Оцена добар (3):

- Ученик самостално репродукује чињенице, а при анализирању, повезивању и објашњавању потребна му је значајнија подршка наставника.
- Вежбе ради спорије од очекиваног просечног времена, али коректно, тачно, уз повремену помоћ наставника.
- Узима повремено учешће у активностима организованим у форми пројеката, домаћих задатака итд.
- На часу је вредан, пажљив, не омета друге.
- Резултат на писменој провери најмање од 55%.

Оцена довољан (2):

- Уз помоћ наставника репродукује чињенице везане за основне информатичке појмове, рачунарску структуру и софтвер.
- Вежбе ради споро, несигурно, потребна му је стална подршка наставника.
- Једноставне, прилагођене вежбе успева да уради самостално.
- Резултат на писменој провери најмање од 30%.

Оцена недовољан (1):

- Није усвојио основна знања, умења и вештине предвиђене планом и програмом.
- Резултат на писменој провери испод 30%

Предмет: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Настава физичког и здравственог васпитања представља специфичну педагошку и дидактичку ситуацију што у великој мери утиче на оцењивање, као саставни део самог образовно-васпитног процеса. У оквиру наставе физичког и здравственог васпитања оцењивање се јавља као део целовитог процеса вредновања резултата наставе и усмерен је између осталог и индоктринацији ученика ка физички активном животу и вежбањем.

Праћење и оцењивање

Праћење напредовања ученика обавља се сукцесивно, током целе школске године, на основу јединствене методологије која предвиђа следеће тематске целине: стање моторичких способности, усвојене здравствено-хигијенске навике, достигнути ниво савладаности моторних знања, умења и навика у складу са индивидуалним могућностима ученика, однос према раду.

Оцењивање у физичком васпитању се врши на основу сагледавања следећих елемената:

1. Стање моторичких способности
2. Ниво савладаности моторичких знања, умења и навика
3. Однос ученика према раду

За *мерење моторичких способности* ученика у настави користи се батерија моторичких, тј. скупови различитих моторичких задатака, чије се извођење, у строго прецизираним условима, оцењује (скок у даљ из места, бацање медицинке, одбијање лопте о зид, прегипање трупа за 30сек.). Тестирање се изводи периодично, најмање 2 пута годишње, што омогућава континуирано праћење физичког развоја, и развоја појединачних моторичких способности ученика, и даје ваљане податке који имају значаја за усмеравање и унапређење наставе. Мерење нивоа савладаности моторичких знања, умења и навика се у наставној пракси ослања на тзв. експертску процену, тј. упоређивање изведене и захтеване моторичке форме, од стране квалификованог наставника.

Однос ученика према раду прати се током целе школске године и то: уредност опреме за вежбање, редовно присуствовање на часовима, доследно извршавање радних задатака, ангажовање у спортском животу школе и своје средине.

Прати се и вреднује и следеће:

- Усвојеност здравствено-хигијенских навика прати се на основу утврђивања нивоа правилног држања тела и одржавања личне и колективне хигијене, а такође и на основу усвојености и примене знања из области здравља.
- Степен савладаности моторичких знања и умења спроводи се на основу минималних програмских захтева, који је утврђен на крају навођења програмских садржаја.
- Однос према раду вреднује се на основу редовног и активног учествовања у наставном процесу, такмичењима и ваншколским активностима.
- Оцењивање степена савладаности моторичких знања и умења спроводи се према утврђеним минималним образовним захтевима.

Минимални образовни захтеви:

Атлетика: Приказ технике трчања; приказ технике скока у даљ - варијанта „увинуће“; Вежбе на справама и тлу (ученице) - комбинације вежби: на тлу, греди (ученици) - комбинације вежби: на тлу, прескок и једне справе у упору и вису. Ритмичка гимнастика и народни плесови: (за ученице) обавезни састав без реквизита; замаси, кружења, трчања, поскоци. За ученике и ученице: једно коло уз музику.

Образовни стандарди

ОСПОСОБЉЕНОСТ У ВЕШТИНАМА

Подразумева ниво савладаности садржаја програма Физичког васпитања:

- Спортске игре (кошарка, одбојка),
- Атлетика (трчање, скокови),
- Вежбе на справама и тлу (тло, греда, двовисински разбој, разбој),
- Вежбе обликовања
- Ритмичко спортска гимнастика

Основни ниво

У подобласти СПОРТСКЕ ИГРЕ ученик/ученица:

- игра спортску игру примењујући основну технику, неопходна правила и сарађује са члановима екипе изражавајући сопствену личност уз поштовање других
- зна функцију спортске игре, основне појмове, неопходна правила, основне принципе тренинга и пружа прву помоћ.

Средњи ниво

У подобласти СПОРТСКЕ ИГРЕ ученик/ученица:

- игра спортску игру примењујући виши ниво технике, већи број правила, једноставније тактичке комбинације и уз висок степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других
- зна функцију и значај спортске игре, већи број правила, принципе и утицај тренинга.

Напредни ниво

У подобласти СПОРТСКЕ ИГРЕ ученик/ученица:

- игра спортску игру примењујући сложене елементе технике, испуњавајући тактичке задатке, учествује у организацији утакмице и суди на утакмицама
- зна тактику игре, систем такмичења, начин организовања утакмице и суди.

Уважавање индивидуалних разлика приликом оцењивања

Оцењивање се обавља уз уважавање ученикових способности, степена спретности и умешности. Ученик са изузетним способностима, који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу остварености циљева и прописаних стандарда постигнућа, као и на основу ангажовања. Ученик који има тешкоће у учењу услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога и коме је потребна додатна подршка у образовању и васпитању, оцењује се на основу остварености циљева и стандарда постигнућа према плану индивидуализације или у току савладавања индивидуалног образовног плана. Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не испуњава захтеве по прилагођеним циљевима и исходима образовно-васпитног рада, ревидира се индивидуални образовни план.

Формативно оцењивање - обавља се на основу свих напред наведених елемената и евидентира у педагошкој документацији наставника.

Сумативно оцењивање - ученик се сумативно оцењује током полугодишта најмање 3 пута, а оцене се односе на теме које се обрађују, резултате са тестова за процену моторичких способности, залагање ученика на часовима, однос према раду, доношење опреме за рад и сл. Закључна оцена је бројчана и утврђује се на основу свих оцена уписаних у дневник рада и сагледавања развоја, напредовања и ангажовања ученика и прикупљених података у педагошкој документацији наставника. Закључну оцену из предмета утврђује одељењско веће на предлог предметног наставника.

Изборни предмет: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Овај изборни предмет поред сазнајне, треба да развије и моралну димензију ученикове личности.

Оцене из грађанског васпитања су „успешан“ и „веома успешан“.

Оцену „успешан“ добија ученик који:

- редовно долази на часове,
- учествује у групном раду и радионицама,
- показује интересовање и жељу да развија грађанску свест, толеранцију према чланима групе.
-

Оцену „врло успешан“ добија ученик који:

- је креативан у заједничким програмима,
- усваја одређена знања, процедуре и вредности грађанског друштва.
- је активан у ваннаставним активностима (сарадња са друштвеним институцијама, представе, изложбе, музејске поставке)

Недовољне оцене нема, мада уколико ученик није редовно долазио на наставу може бити неоцењен.

Изборни предмет:

ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

Оцена из изборног предмета је описна и то: истиче се, добар и задовољава.

Истиче се

- Ученик је заинтересован за предмет, што показује кроз активности на часу и учешће у црквеном животу (посебно Литургији) и позитивном односу према празницима и моралним вредностима садржаним у хришћанском учењу.
- Увиђа значај подвига, извршавања заповести Божијих за заједништво са другим људима, Богом и за његов овоземаљски и вечни живот.
- Овладао је основним богословским садржајима.

Добар

- Ученик показује заинтересованост за градиво, али не и за његово практиковање.
- Не узима у већој мери учешће у раду на часу.
- Нема позитиван однос према учешћу у богослужбеном животу.
- Показује позитиван став према хришћанским моралним вредностима и у извесној мери их практикује.
- Овладао је у извесном степену основним богословским садржајима.

Задовољава

- Ученик не показује заинтересованост за градиво предмета.
- Не узима учешће у црквеном животу и не сматра подвиг и испуњавање моралних хришћанских вредности значајним за овоземаљски, а ни вечни живот.
- Показује негативан однос према хришћанском учењу.
- Ретко узима учешће у раду на часу.

Главни предмет: СОЛФЕЂО

Оцену одличан (5) добија ученик који може самостално да:

- изражајно пева тоналне једногласне и вишегласне инструктивне композиције и инсерте из литературе са елементима из сардјаја;
- препозна и пева староградске песме и народне мелодије;
- пева и препозна штимове дурских и молских тоналитета;
- запише и пева хармонске везе са елементима из садржаја;
- запише ритмичке мотиве и ритмичку окосницу;
- запише мелодијске диктате по двотактима, фразама, у целости и вергл;
- опажа, пева и записује интервале и акорде;
- импровизује мелодију или хармонију на задати ритам;
- препозна музичке елементе из садржаја кроз примере за слушање музике;
- препозна и изводи ритмичке фигуре без и са датим кључем из садржаја;
- препозна и изводи промену метра;

Ученик влада моторичким вештинама које захтевају сложеније склопове покрета, брзину и висок степен координације; влада моторичким вештинама тако што комбинује, реорганизује склопове покрета и прилагођава их специфичним захтевима и ситуацијама тако да дела ефикасно;

Ученик доприноси групном раду продукцијом идеја, иницира и организује поделу улога и задатака; уважава мишљење других чланова групе и помаже им у реализацији њихових задатака, посебно у ситуацији „застоја“ у групном раду; фокусиран је на заједнички циљ групног рада и преузима одговорност за реализацију продукта у задатом временском оквиру;

Ученик континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их;

Оцену (4) добија ученик који може уз мању помоћ наставника да:

- изражајно пева тоналне једногласне и вишегласне инструктивне композиције и инсерте из литературе са елементима из сардјаја;
- препозна и пева староградске песме и народне мелодије;
- пева и препозна штимове дурских и молских тоналитета;
- запише и пева хармонске везе са елементима из садржаја;
- запише ритмичке мотиве и ритмичку окосницу;
- запише мелодијске диктате по двотактима, фразама, у целости и вергл;
- опажа, пева и записује интервале и акорде;
- импровизује мелодију или хармонију на задати ритам;
- препозна музичке елементе из садржаја кроз примере за слушање музике;
- препозна и изводи ритмичке фигуре без и са датим кључем из садржаја;
- препозна и изводи промену метра;

Ученик влада моторичким вештинама које захтевају сложеније склопове покрета, брзину и висок степен координације; планира динамику рада, организује активности у групи, реализује сопствене задатке имајући на уму планиране заједничке продукте групног рада; континуирано показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и углавном их реализује;

Оцену (3) добија ученик који може уз већу помоћ наставника да:

- изражајно пева тоналне једногласне и вишегласне инструктивне композиције и инсерте из литературе са елементима из сардјаја;
- препозна и пева староградске песме и народне мелодије;
- пева и препозна штимове дурских и молских тоналитета;
- запише и пева хармонске везе са елементима из садржаја;
- запише ритмичке мотиве и ритмичку окосницу;

- запише мелодијске диктате по двотактима, фразама, у целости и вергл;
- опажа, пева и записује интервале и акорде;
- импровизује мелодију или хармонију на задати ритам;
- препозна музичке елементе из садржаја кроз примере за слушање музике;
- препозна и изводи ритмичке фигуре без и са датим кључем из садржаја;
- препозна и изводи промену метра;

Ученик изводи основне моторичке вештине угледајући се на модел (уз демонстрацију); показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и делимично их реализује;

Оцену (2) добија ученик који може делимично уз помоћ наставника да:

- изражајно пева тоналне једногласне и вишегласне инструктивне композиције и инсерте из литературе са елементима из сарджаја;
- препозна и пева староградске песме и народне мелодије;
- пева и препозна штимове дурских и молских тоналитета;
- запише и пева хармонске везе са елементима из садржаја;
- запише ритмичке мотиве и ритмичку окосницу;
- запише мелодијске диктате по двотактима, фразама, у целости и вергл;
- опажа, пева и записује интервале и акорде;
- импровизује мелодију или хармонију на задати ритам;
- препозна музичке елементе из садржаја кроз примере за слушање музике;
- препозна и изводи ритмичке фигуре без и са датим кључем из садржаја;
- препозна и изводи промену метра;

Ученик познаје и разуме кључне појмове и информације и повезује их на основу задатог критеријума; усвојио је одговарајућу терминологију; влада основним моторичким вештинама и реализује их уз подршку; повремено показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање реализује уз стално праћење;

Оцену (1) добија ученик који није савладао да:

- изражајно пева тоналне једногласне и вишегласне инструктивне композиције и инсерте из литературе са елементима из сарджаја;
- препозна и пева староградске песме и народне мелодије;
- пева и препозна штимове дурских и молских тоналитета;
- запише и пева хармонске везе са елементима из садржаја;
- запише ритмичке мотиве и ритмичку окосницу;
- запише мелодијске диктате по двотактима, фразама, у целости и вергл;
- опажа, пева и записује интервале и акорде;
- импровизује мелодију или хармонију на задати ритам;
- препозна музичке елементе из садржаја кроз примере за слушање музике;
- препозна и изводи ритмичке фигуре без и са датим кључем из садржаја;
- препозна и изводи промену метра;

Ученик не испуњава критеријуме за оцену довољан (2) и не показује заинтересованост за сопствени процес учења, нити напредак;

ИСПИТНИ ЗАХТЕВИ

Писани део:

Записивање једногласног, (модулације и алтерације), двогласног диктата (хомофони слог са алтерацијама) и хармонских веза

Усмени део:

Мелодијски пример (певање с листа) у оквиру пређеног градива из области мелодике
Ритмичко читање са променом метра у оквиру пређеног градива из области ритма

Предмет: ХАРМОНИЈА

Оцену (5) добија ученик који веома успешно или самостално:

- препознаје разрешења споредних четворозвука у хармонској анализи на примерима из литературе;
- разликује дијатонске и алтероване тонове и акорде у лествицама;
- изграђује структуру алтерованих акорада дијатонског и хроматског типа;
- разрешава критичне тонове у алтерованим акордима;
- примењује правила у везивању алтерованих акорада и њихових обртаја;
- слушно идентификује хармонске везе алтерованих акорада и њихових обртаја;
- свира хармонске везе алтерованих акорада и њихових обртаја на клавиру;
- препознаје тоналитете и акордске односе на примерима из музичке литературе;
- прави разлику између средстава дијатонске и хроматске модулације дијатонског типа;
- презначује акорад у хроматској модулацији дијатонског типа;
- слушно идентификује тоналне промене;
- свира хроматске модулације дијатонског типа на клавиру;
- повезје хармонизацију задатака са његовом формалном структуром;
- продукује нове хармонске идеје из дефинисаних хармонских правила;

Оцену (4) добија ученик који успешно или уз мању помоћ наставника:

- препознаје разрешења споредних четворозвука у хармонској анализи на примерима из литературе;
- разликује дијатонске и алтероване тонове и акорде у лествицама;
- изграђује структуру алтерованих акорада дијатонског и хроматског типа;
- разрешава критичне тонове у алтерованим акордима;
- примењује правила у везивању алтерованих акорада и њихових обртаја;
- слушно идентификује хармонске везе алтерованих акорада и њихових обртаја;
- свира хармонске везе алтерованих акорада и њихових обртаја на клавиру;
- препознаје тоналитете и акордске односе на примерима из музичке литературе;
- прави разлику између средстава дијатонске и хроматске модулације дијатонског типа;
- презначује акорд у хроматској модулацији дијатонског типа;
- слушно идентификује тоналне промене;
- свира хроматске модулације дијатонског типа на клавиру;
- повезје хармонизацију задатака са његовом формалном структуром;
- продукује нове хармонске идеје из дефинисаних хармонских правила;

Оцену (3) добија ученик који савладао је или уз већу помоћ наставника уме да:

- препознаје разрешења споредних четворозвука у хармонској анализи на примерима из литературе;
- разликује дијатонске и алтероване тонове и акорде у лествицама;
- изграђује структуру алтерованих акорада дијатонског и хроматског типа;
- разрешава критичне тонове у алтерованим акордима;
- примењује правила у везивању алтерованих акорада и њихових обртаја;
- слушно идентификује хармонске везе алтерованих акорада и њихових обртаја;
- свира хармонске везе алтерованих акорада и њихових обртаја на клавиру;
- препознаје тоналитете и акордске односе на примерима из музичке литературе;
- прави разлику између средстава дијатонске и хроматске модулације дијатонског типа;
- презначује акорд у хроматској модулацији дијатонског типа;
- слушно идентификује тоналне промене;
- свира хроматске модулације дијатонског типа на клавиру;
- повезје хармонизацију задатака са његовом формалном структуром;
- продукује нове хармонске идеје из дефинисаних хармонских правила;

Оцену (2) добија ученик који делимично уз помоћ наставника:

- препознаје разрешења споредних четворозвука у хармонској анализи на примерима из литературе;
- разликује дијатонске и алтероване тонове и акорде у лествицама;
- изграђује структуру алтерованих акорада дијатонског и хроматског типа;
- разрешава критичне тонове у алтерованим акордима;
- примењује правила у везивању алтерованих акорада и њихових обртаја;
- слушно идентификује хармонске везе алтерованих акорада и њихових обртаја;
- свира хармонске везе алтерованих акорада и њихових обртаја на клавиру;
- препознаје тоналитете и акордске односе на примерима из музичке литературе;
- прави разлику између средстава дијатонске и хроматске модулације дијатонског типа;
- презначује акорд у хроматској модулацији дијатонског типа;
- слушно идентификује тоналне промене;
- свира хроматске модулације дијатонског типа на клавиру;
- повезје хармонизацију задатака са његовом формалном структуром;
- продукује нове хармонске идеје из дефинисаних хармонских правила;

Оцену (1) добија ученик који није савладао да:

- препознаје разрешења споредних четворозвука у хармонској анализи на примерима из литературе;
- разликује дијатонске и алтероване тонове и акорде у лествицама;
- изграђује структуру алтерованих акорада дијатонског и хроматског типа;
- разрешава критичне тонове у алтерованим акордима;
- примењује правила у везивању алтерованих акорада и њихових обртаја;
- слушно идентификује хармонске везе алтерованих акорада и њихових обртаја;
- свира хармонске везе алтерованих акорада и њихових обртаја на клавиру;
- препознаје тоналитете и акордске односе на примерима из музичке литературе;
- прави разлику између средстава дијатонске и хроматске модулације дијатонског типа;
- презначује акорд у хроматској модулацији дијатонског типа;
- слушно идентификује тоналне промене;
- свира хроматске модулације дијатонског типа на клавиру;
- повезје хармонизацију задатака са његовом формалном структуром;
- продукује нове хармонске идеје из дефинисаних хармонских правила;

ПРОГРАМ ГОДИШЊЕ СМОТРЕ

1. Писмени део: хармонизација сопрана и шифрованог баса
2. Усмени део: једно питање из пређеног градива
3. Практични део: свирање модулације (дијатонска или хроматска модулација дијатонског типа)

ПРОГРАМ ИСПИТА

1. Писмени део: хармонизација сопрана (8 тактова) и шифрованог баса (8 тактова)
2. Усмени део: два питања из пређеног градива
3. Практични део: свирање модулације (дијатонска и хроматска модулација дијатонског типа) и сопрана (4 такта)

У сваком разреду су предвиђена четири писмена задатка (у трајању од два школска часа), односно по два у сваком полугодишту.

Предмет: АРАНЖИРАЊЕ

Оцену (5) добија ученик који:

- је у целини усвојио основна, проширена и продубљена знања.
- успешно аранжира задате мелодије за извођачки апарат предвиђен наставним планом.
- успешно прави поређење и коментарише аранжмане оригиналних композиција из литературе.
- ради редовно, континуирано, самосталан је, упоран је и тачан у извршавању обавеза.
- стваралачки приступа задацима, исказује радозналост и жељу за новим решењима, избегава стереотипе и клишее.
- успешно повезује ранија знања са новим, као и знања из сродних предмета.
- зна да се служи стеченим знањем у решавању нових проблемских или практичних задатака, самостално трага за новим решењима и иновативан је.

Оцену (4) добија ученик који:

- је усвојио основна, проширена и продубљена знања до вишег степена.
- уз неколико грешака аранжира задате мелодије за извођачки апарат предвиђен глобалним наставним планом.
- успешно прави поређење и коментарише аранжмане оригиналних композиција из литературе.
- ради континуирано и одговорно и на време обавља програмом предвиђене обавезе.
- се труди да пронађе нова, креативна решења у практичном раду.
- зна да повезује ранија знања са новим, као и знања из сродних предмета
- је у стању да уз мању помоћ наставника примењује стечено знање у решавању нових задатака.

Оцену (3) добија ученик који:

- је усвојио основна и део проширених знања.
- уз више грешака аранжира задате мелодије за извођачки апарат предвиђен глобалним наставним планом.
- уз потешкоће прави поређење и коментарише аранжмане оригиналних композиција из литературе.
- не испуњава увек на време програмске захтеве и обавезе и не ради континуирано.
- није довољно упоран у изналажењу креативних решења у задацима.
- уз помоћ наставника повезује ранија знања и знања из сродних предмета.
- уз помоћ наставника уме да се служи стеченим знањем и да га примењује у решавању сличних задатака.

Оцену (2) добија ученик који:

- је усвојио основна правила тако да може да их примењује уз помоћ наставникових потпитања.
- уз доста грешака аранжира задате мелодије за извођачки апарат предвиђен глобалним наставним планом.
- не може да прави поређење и коментарише аранжмане оригиналних композиција из литературе.
- се мора стално подстицати на извршавање обавеза и нема континуитет у раду.
- нема стваралачки приступ задацима и прибегава најједноставнијим и најпростијим решењима.
- не повезује ранија знања и знања из других предмета самостално, али је у стању да прати ново градиво.
- није довољно самосталан да се служи стеченим знањем у пракси.

Оцену (1) добија ученик који:

- није савладао програмске захтеве и не показује интересовање за рад.

Предмет: МУЗИЧКИ ОБЛИЦИ

Оцену (5) добија ученик који:

- је у целини усвојио основна, проширена и продубљена знања.
- препознаје елементе музичког облика предвиђене глобалним планом рада.
- успешно прати активност различитих музичких компонената у току композиције.
- логично аргументује своје мишљење у анализи двосмислених структуралних или формалних решења.
- ради редовно, континуирано, самосталан је, упоран је и тачан у извршавању обавеза
- стваралачки приступа задацима, исказује радозналост и жељу за новим решењима, избегава стереотипе и клишее.
- успешно повезује ранија знања са новим, као и знања из сродних предмета.
- зна да се служи стеченим знањем у решавању нових проблемских или практичних задатака, самостално трага за новим решењима и иновативан је.

Оцену (4) добија ученик који:

- је усвојио основна, проширена и продубљена знања до вишег степена.
- препознаје елементе музичког облика предвиђене глобалним планом рада.
- може да уз мању помоћ наставника прати активност различитих музичких компонената у току композиције.
- се труди да логично аргументује своје мишљење у анализи двосмислених структуралних или формалних решења.
- ради континуирано и одговорно и на време обавља програмом предвиђене обавезе.
- се труди да пронађе нова, креативна решења у практичном раду.
- зна да повезује ранија знања са новим, као и знања из сродних предмета
- је у стању да уз мању помоћ наставника примењује стечено знање у решавању нових задатака.

Оцену (3) добија ученик који:

- је усвојио основна и део проширених знања.
- препознаје минимум 60% елемената музичких облика предвиђених глобалним планом рада.
- може да уз помоћ наставника прати већи број активност различитих музичких компонената у току композиције.
- се не труди у довољној мери да логично аргументује своје мишљење у анализи двосмислених структуралних или формалних решења.
- не испуњава увек на време програмске захтеве и обавезе и не ради континуирано.
- није довољно упоран у изналажењу креативних решења у задацима.
- уз помоћ наставника повезује ранија знања и знања из сродних предмета.
- уз помоћ наставника уме да се служи стеченим знањем и да га примењује у решавању сличних задатака.

Оцену (2) добија ученик који:

- је усвојио основна правила тако да може да их примењује уз помоћ наставникових потпитања.
- препознаје минимум 30% елемената музичких облика предвиђених глобалним планом рада.
- не може да прати активност различитих музичких компонената у току композиције.
- се не труди да логично аргументује своје мишљење у анализи двосмислених структуралних или формалних решења.
- се мора стално подстицати на извршавање обавеза и који нема континуитет у раду.
- нема стваралачки приступ задацима и прибегава најједноставнијим и најпростијим решењима.
- не повезује ранија знања и знања из других предмета самостално, али је у стању да прати ново градиво.

- није довољно самосталан да се служи стеченим знањем у пракси.

Оцену (1) добија ученик који:

- није савладао програмске захтеве и не показује интересовање за рад.

Предмет: КОНТРАПУНКТ

Оцену (5) добија ученик који веома успешно:

- именује облике раног вишегласја на основу записа или звука;
- пева у групи или уз инструменталну пратњу композиције раног вишегласја;
- препознаје различите извођачке саставе ренесансних композиција на основу звука или записа;
- именује врсте старих нотација на основу записа; опажа, препознаје и запише све врсте модуса;
- анализира мелодијско–ритмичке карактеристике у ренесансним композицијама;
- препознаје и коментарише композиционе полифоне поступке након одслушаних или изведених делова композиције;
- објашњава историјски развој духовних и световних облика ренесансе, њихове врсте и наведе најзначајнија дела и композиторе;
- слушно препознаје и анализира духовне и световне облике ренесансе;

Оцену (4) добија ученик који успешно:

- именује облике раног вишегласја на основу записа или звука;
- пева у групи или уз инструменталну пратњу композиције раног вишегласја;
- препознаје различите извођачке саставе ренесансних композиција на основу звука или записа;
- именује врсте старих нотација на основу записа; опажа, препознаје и запише све врсте модуса;
- анализира мелодијско–ритмичке карактеристике у ренесансним композицијама;
- препознаје и коментарише композиционе полифоне поступке након одслушаних или изведених делова композиције;
- објашњава историјски развој духовних и световних облика ренесансе, њихове врсте и наведе најзначајнија дела и композиторе;
- слушно препознаје и анализира духовне и световне облике ренесансе;

Оцену (3) добија ученик који је савладао:

- именовање облика раног вишегласја на основу записа или звука;
- певање у групи или уз инструменталну пратњу композиције раног вишегласја;
- препознавање различитих извођачких састава ренесансних композиција на основу звука или записа;
- именовање врста старих нотација на основу записа; опажање, препознавање и запише све врсте модуса;
- анализира мелодијско– ритмичке карактеристике у ренесансним композицијама; препознавање композиционих полифоних поступака након одслушаних или изведених делова композиције;
- историјски развој духовних и световних облика ренесансе, њихове врсте и наведе најзначајнија дела и композиторе;
- слушно препознавање и анализирање духовне и световне облике ренесансе;

Оцену (2) добија ученик који је делимично савладао:

- именовање облика раног вишегласја на основу записа или звука;
- певање у групи или уз инструменталну пратњу композиције раног вишегласја;
- препознавање различитих извођачких састава ренесансних композиција на основу звука или записа;
- именовање врста старих нотација на основу записа; опажање, препознавање и запише све врсте модуса;

- анализира мелодијско– ритмичке карактеристике у ренесансним композицијама; препознавање композиционих полифоних поступака након одслушаних или изведених делова композиције;
- историјски развој духовних и световних облика ренесансе, њихове врсте и наведе најзначајнија дела и композиторе;
- слушно препознавање и анализирање духовне и световне облике ренесансе;

Оцену (1) добија ученик који није савладао:

- именовање облика раног вишегласја на основу записа или звука;
- певање у групи или уз инструменталну пратњу композиције раног вишегласја;
- препознавање различитих извођачких састава ренесансних композиција на основу звука или записа;
- именовање врста старих нотација на основу записа; опажање, препознавање и запише све врсте модуса;
- анализира мелодијско– ритмичке карактеристике у ренесансним композицијама; препознавање композиционих полифоних поступака након одслушаних или изведених делова композиције;
- историјски развој духовних и световних облика ренесансе, њихове врсте и наведе најзначајнија дела и композиторе;
- слушно препознавање и анализирање духовне и световне облике ренесансе;

Предмет:

ИСТОРИЈА МУЗИКЕ

С УПОЗНАВАЊЕМ МУЗИЧКЕ ЛИТЕРАТУРЕ

Оцену (5) добија ученик који веома успешно:

- препознаје друштвено-историјски и културолошки амбијент у коме се развијају различити видови музичког изражавања; демонстрира познавање музичке терминологије и изражајних средстава музичке уметности у склопу предложених тема;
- препознаје обрађене музичке стилове и жанрове према основним карактеристикама;
- разликује вокално-инструменталне и инструменталне облике до краја барока; објашњава настанак и развој опере и њен синкретички карактер;
- препознаје репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника ренесансе и барока;
- анализира начине коришћења изражајних средстава, у одабраним музичким примерима, из различитих култура, стилова и жанрова; презентује развој музичких инструмената и облика закључно са бароком;
- повезује музичке облике са извођачким саставом; уочава, у свакој од епоха, међусобну повезаност музичке уметности са другим уметностима;
- објашњава како је музика повезана са дисциплинама ван уметности (музика и политика/друштво; технологије записивања и штампања нота; физичка својства инструмената; температура и заједничко свирање);
- користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво;
- разматра како универзални језик уметности доприноси уважавању мултикултуралности и интеркултуралне сарадње;
- дискутује о сличностима и разликама у култури, историјским стиливима, идејама и начинима изражавања водећих уметника;
- дискутује о томе како уметничка баштина доприноси стварању културног идентитета и развоју друштва;
- извештава о посетама или учешћу у дешавањима у институцијама културе (радионице, акције...).

Оцену (4) добија ученик који успешно:

- препознаје друштвено-историјски и културолошки амбијент у коме се развијају различити видови музичког изражавања; демонстрира познавање музичке терминологије и изражајних средстава музичке уметности у склопу предложених тема;
- препознаје обрађене музичке стилове и жанрове према основним карактеристикама;
- разликује вокално-инструменталне и инструменталне облике до краја барока; објашњава настанак и развој опере и њен синкретички карактер;
- препознаје репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника ренесансе и барока;
- анализира начине коришћења изражајних средстава, у одабраним музичким примерима, из различитих култура, стилова и жанрова; презентује развој музичких инструмената и облика закључно са бароком;
- повезује музичке облике са извођачким саставом; уочава, у свакој од епоха, међусобну повезаност музичке уметности са другим уметностима;
- објашњава како је музика повезана са дисциплинама ван уметности (музика и политика/друштво; технологије записивања и штампања нота; физичка својства инструмената; температура и заједничко свирање);
- користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво;
- разматра како универзални језик уметности доприноси уважавању мултикултуралности и интеркултуралне сарадње;

- дискутује о сличностима и разликама у култури, историјским стиливима, идејама и начинима изражавања водећих уметника;
- дискутује о томе како уметничка баштина доприноси стварању културног идентитета и развоју друштва;
- извештава о посетама или учешћу у дешавањима у институцијама културе (радионице, акције...).

Оцену (3) добија ученик који је савладао:

- препознавање друштвено-историјски и културолошки амбијент у коме се развијају различити видови музичког изражавања; демонстрира познавање музичке терминологије и изражајних средстава музичке уметности у склопу предложених тема;
- препознавање обрађене музичке стилове и жанрове према основним карактеристикама;
- раликовање вокално-инструменталне и инструменталне облике до краја барока; објашњава настанак и развој опере и њен синкретички карактер;
- препознавање репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника ренесансе и барока;
- анализирање начине коришћења изражајних средстава, у одабраним музичким примерима, из различитих култура, стилова и жанрова; презентује развој музичких инструмената и облика закључно са бароком;
- повезивање музичке облике са извођачким саставом; уочава, у свакој од епоха, међусобну повезаност музичке уметности са другим уметностима;
- објашњавање како је музика повезана са дисциплинама ван уметности (музика и политика/друштво; технологије записивања и штампања нота; физичка својства инструмената; температурација и заједничко свирање);
- коришћење могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво;
- разматрање како универзални језик уметности доприноси уважавању мултикултуралности и интеркултуралне сарадње;
- дискутовање о сличностима и разликама у култури, историјским стиливима, идејама и начинима изражавања водећих уметника;
- дискутовање о томе како уметничка баштина доприноси стварању културног идентитета и развоју друштва;
- извештавање о посетама или учешћу у дешавањима у институцијама културе (радионице, акције...).

Оцену (2) добија ученик који је делимично савадао:

- препознавање друштвено-историјски и културолошки амбијент у коме се развијају различити видови музичког изражавања; демонстрира познавање музичке терминологије и изражајних средстава музичке уметности у склопу предложених тема;
- препознавање обрађене музичке стилове и жанрове према основним карактеристикама;
- раликовање вокално-инструменталне и инструменталне облике до краја барока; објашњава настанак и развој опере и њен синкретички карактер;
- препознавање репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника ренесансе и барока;
- анализирање начине коришћења изражајних средстава, у одабраним музичким примерима, из различитих култура, стилова и жанрова; презентује развој музичких инструмената и облика закључно са бароком;
- повезивање музичке облике са извођачким саставом; уочава, у свакој од епоха, међусобну повезаност музичке уметности са другим уметностима;
- објашњавање како је музика повезана са дисциплинама ван уметности (музика и политика/друштво; технологије записивања и штампања нота; физичка својства инструмената; температурација и заједничко свирање);
- коришћење могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво;
- разматрање како универзални језик уметности доприноси уважавању мултикултуралности и интеркултуралне сарадње;

- дискутовање о сличностима и разликама у култури, историјским стиливима, идејама и начинима изражавања водећих уметника;
- дискутовање о томе како уметничка баштина доприноси стварању културног идентитета и развоју друштва;
- извештавање о посетама или учешћу у дешавањима у институцијама културе (радионице, акције...).

Оцену (1) добија ученик који није савладао:

- препознавање друштвено-историјски и културолошки амбијент у коме се развијају различити видови музичког изражавања; демонстрира познавање музичке терминологије и изражајних средстава музичке уметности у склопу предложених тема;
- препознавање обрађене музичке стилове и жанрове према основним карактеристикама;
- раликовање вокално-инструменталне и инструменталне облике до краја барока; објашњава настанак и развој опере и њен синкретички карактер;
- препознавање репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника ренесансе и барока;
- анализирање начине коришћења изражајних средстава, у одабраним музичким примерима, из различитих култура, стилова и жанрова; презентује развој музичких инструмената и облика закључно са бароком;
- повезивање музичке облике са извођачким саставом; уочава, у свакој од епоха, међусобну повезаност музичке уметности са другим уметностима;
- објашњавање како је музика повезана са дисциплинама ван уметности (музика и политика/друштво; технологије записивања и штампања нота; физичка својства инструмената; температура и заједничко свирање);
- коришћење могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво;
- разматрање како универзални језик уметности доприноси уважавању мултикултуралности и интеркултуралне сарадње;
- дискутовање о сличностима и разликама у култури, историјским стиливима, идејама и начинима изражавања водећих уметника;
- дискутовање о томе како уметничка баштина доприноси стварању културног идентитета и развоју друштва;
- извештавање о посетама или учешћу у дешавањима у институцијама културе (радионице, акције...).

Предмет: КЛАВИР / А програм

Оцену одличан (5) добија ученик

- остварује веома значајан напредак у савладавању плана и програма предмета, уз веома висок степен ангажовања.
- Овладао је техником свирања на инструменту, нотни текст изводи напамет у целини са применом разних начина извођења артикулације, динамике и темпа.
- Поседује ритмичку и метричку стабилност.
- Примењује различите начине решавања техничких и музичких захтева приликом свирања.
- Самостално вежба по плану је утврдио са наставником.
- Одговорно и уредно испуњава планиране захтеве.

Оцену врло добар (4) добија ученик који:

- остварује значајан напредак у савладавању плана и програма предмета, уз висок степен ангажовања.
- Овладао је техником свирања на инструменту, нотни текст изводи напамет у целини са применом разних начина извођења артикулације, динамике и темпа.
- Самостално вежба по плану је утврдио са наставником.
- Одговорно и уредно, али са извесним потешкоћама испуњава планиране захтеве.

Оцену добар (3) добија ученик који:

- остварује мањи напредак у савладавању плана и програма предмета,
- редовно похађа наставу
- има значајне потешкоће у савладавању програма и није у стању да без подршке наставника испуни планиране захтеве.

Оцену довољан (2) добија ученик који

- остварује минималан напредак у савладавању плана и програма предмета,
- недовољно је заинтересован за предмет и планиране захтеве испуњава уз помоћ наставника и радом на часу.

Оцену недовољан (1) добија ученик који:

- не остварује минималан напредак у савладавању плана и програма предмета.
- Не испуњава ни један критеријум за добијање позитивне оцене,
- не показује заинтересованост за сопствени процес учења нити напредак и одбија сваку сарадњу и помоћ.

Предмет: КЛАВИР / Б програм

Оцену одличан (5) добија ученик који:

- остварује веома значајан напредак у савладавању плана и програма предмета, уз веома висок степен ангажовања.
- Овладао је техником свирања на инструменту, нотни текст изводи напамет у целини са применом разних начина извођења артикулације, динамике и темпа.
- Поседује ритмичку и метричку стабилност.
- Примењује различите начине решавања техничких и музичких захтева приликом свирања.
- Самостално вежба по плану је утврдио са наставником.
- Одговорно и уредно испуњава планиране захтеве.

Оцену врло добар (4) добија ученик који:

- остварује значајан напредак у савладавању плана и програма предмета, уз висок степен ангажовања.
- Овладао је техником свирања на инструменту, нотни текст изводи напамет у целини са применом разних начина извођења артикулације, динамике и темпа.
- Самостално вежба по плану је утврдио са наставником. Одговорно и уредно, али са извесним потешкоћама испуњава планиране захтеве.

Оцену добар (3) добија ученик који:

- остварује мањи напредак у савладавању плана и програма предмета,
- редовно похађа наставу али има значајне потешкоће у савладавању програма и није у стању да без подршке наставника испуни планиране захтеве.

Оцену довољан (2) добија ученик који:

- остварује минималан напредак у савладавању плана и програма предмета,
- недовољно је заинтересован за предмет и планиране захтеве испуњава уз помоћ наставника и радом на часу.

Оцену недовољан (1) добија ученик који:

- не остварује минималан напредак у савладавању плана и програма предмета.
- Не испуњава ни један критеријум за добијање позитивне оцене,
- не показује заинтересованост за сопствени процес учења нити напредак и одбија сваку сарадњу и помоћ.

Предмет: ХОР

Оцену (5) добија ученик који:

- је у целини усвојио основна, проширена и продубљена знања из области уметничког извођења према програму предмета
- користи правилну и јасну дикцију
- примењује правилан начин певања
- прати диригента и пева усаглашено са осталим ученицима
- интонира чисто у току извођења
- учествује на јавним наступима у школи и ван ње
- лако и брзо примењује стечена знања
- показује интересовање и самоиницијативу за проширење стечених знања и додатно самообразовање
- поштује договорена правила понашања у ансамблу

Оцену (4) добија ученик који:

- је у целини усвојио основна знања и усвојио више од половине проширених и продубљених знања из области музичког извођења према програму предмета
- у минимум 75% случајева користи правилну и јасну дикцију
- углавном, али не у потпуности примењује правилан начин певања
- углавном прати диригента и пева усаглашено са осталим ученицима
- интонира чисто у току извођења
- учествује на јавним наступима у школи и ван ње
- самостално примењује стечена знања
- испољава интересовање и упорност у савлађивању предвиђеног садржаја програма
- поштује договорена правила понашања у ансамблу

Оцену (3) добија ученик који:

- је у целини усвојио основна знања и половину проширених знања из области уметничког извођења према програму предмета
- у минимум 60% случајева користи правилну и јасну дикцију
- није у стању да потпуности примењује правилан начин певања
- није у стању да у свим ситуацијама прати диригента и пева усаглашено са осталим ученицима;
- не интонира чисто у току извођења;
- не учествује на свим јавним наступима у школи и ван ње
- уочава битно, али у ситуацијама анализе и закључивања захтева додатну помоћ и залагање наставника
- примењује стечена знања на нивоу репродукције и уз помоћ наставника
- поштује договорена правила понашања у ансамблу

Оцену (2) добија ученик:

- је усвојио основна знања из области уметничког извођења према програму предмета
- није у стању да користи правилну и јасну дикцију
- није у стању да примењује правилан начин певања
- није у стању да прати диригента и пева усаглашено са осталим ученицима
- не интонира чисто у току извођења
- не учествује на јавним наступима у школи и ван ње
- испољава тешкоће у анализи података, њиховом уопштавању и закључивању
- има склоности ка пасивном запамћивању и механичком репродуковању
- примењује знања уз помоћ наставника

Оцену (1) добија ученик:

- није усвојио основна знања из области уметничког извођења према програму предмета

Предмет: ХОРСКЕ ПАРТИТУРЕ

Оцену (5) добија ученик који:

- је у целини усвојио основна, проширена и продубљена знања.
- успешно увежбава и изводи задате композиције предвиђене глобаним наставним планом.
- уме да анализира и коментарише композиције из литературе.
- ради редовно, континуирано, самосталан је, упоран је и тачан у извршавању обавеза.
- стваралачки приступа задацима, исказује радозналост и жељу за новим решењима, избегава стереотипе и клишее.
- успешно повезује ранија знања са новим, као и знања из сродних предмета.
- зна да се служи стеченим знањем у решавању нових проблемских или практичних задатака, самостално трага за новим решењима и иновативан је.

Оцену (4) добија ученик који:

- је усвојио основна, проширена и продубљена знања до вишег степена.
- уз неколико грешака може да одсвира задате композиције предвиђене глобаним наставним планом.
- може да анализира и коментарише композиције из литературе.
- ради континуирано и одговорно и на време обавља програмом предвиђене обавезе.
- се труди да пронађе нова, креативна решења у практичном раду.
- зна да повезује ранија знања са новим, као и знања из сродних предмета
- је у стању да уз мању помоћ наставника примењује стечено знање у решавању нових задатака.

Оцену (3) добија ученик који:

- је усвојио основна и део проширених знања.
- уз више грешака може да одсвира задате композиције предвиђене глобаним наставним планом.
- уз потешкоће коментарише композиције из литературе.
- не испуњава увек на време програмске захтеве и обавезе и не ради континуирано.
- није довољно упоран у изналагању креативних решења у задацима.
- уз помоћ наставника повезује ранија знања и знања из сродних предмета.
- уз помоћ наставника уме да се служи стеченим знањем и да га примењује у решавању сличних задатака.

Оцену (2) добија ученик који:

- је усвојио основна правила тако да може да их примењује уз помоћ наставникових потпитања.
- уз доста грешака свира задате композиције предвиђене глобаним наставним планом.
- не може да осмисли и коментарише композиције из литературе.
- се мора стално подстицати на извршавање обавеза и нема континуитет у раду.
- нема стваралачки приступ предмету
- не повезује ранија знања и знања из других предмета самостално, али је у стању да прати ново градиво.
- није довољно самосталан да се служи стеченим знањем у пракси.

Оцену (1) добија ученик који:

- није савладао програмске захтеве и не показује интересовање за рад.

Предмет: ДИРИГОВАЊЕ

Оцену (5) добија ученик који:

- је у целини усвојио основна, проширена и продубљена знања.
- ради редовно, континуирано, самосталан је, упоран је и тачан у извршавању обавеза
- стваралачки приступа задацима, посебно увежбавању и примени мануалне технике, исказује радозналост и жељу за новим решењима, избегава стереотипе и клишее.
- успешно повезује ранија знања са новим, као и знања из сродних предмета.
- зна да се служи стеченим знањем и у решавању нових проблемских или практичних задатака, самостално трага за новим решењима и иновативан је.

Оцену (4) добија ученик који:

- је усвојио основна, проширена и продубљена знања до вишег степена.
- ради континуирано и одговорно и на време обавља програмом предвиђене обавезе.
- се труди да пронађе нова, креативна решења у практичном раду.
- зна да повезује ранија знања са новим, као и знања из сродних предмета
- је у стању да уз мању помоћ наставника примењује стечено знање у решавању нових задатака.

Оцену (3) добија ученик који:

- је усвојио основна и део проширених знања.
- не испуњава увек на време програмске захтеве и обавезе и не ради континуирано.
- није довољно упоран у изналажењу креативних решења у задацима.
- уз помоћ наставника повезује ранија знања и знања из сродних предмета.
- уз помоћ наставника уме да се служи стеченим знањем и да га примењује у решавању сличних задатака.

Оцену (2) добија ученик који:

- је усвојио основна правила тако да може да их примењује уз помоћ наставникових потпитања и помоћи у усмеравању покрета.
- се мора стално подстицати на извршавање обавеза и који нема континуитет у раду.
- нема стваралачки приступ задацима и прибегава најједноставнијим и најпростијим решењима.
- не повезује ранија знања и знања из других предмета самостално, али је у стању да прати ново градиво.
- није довољно самосталан да се служи стеченим знањем у пракси.

Оцену (1) добија ученик који:

- није савладао програмске захтеве и не показује интересовање за рад.